

1

Voor welke doelgroep is digitaal werk interessant? Ook voor de bestaande Wsw-doelgroep?

Digitaal werk kan passen bij bestaande werknemers van sociaal ontwikkelbedrijven, maar zeker ook voor jongeren, anderstaligen en kandidaten die weinig aansluiting vinden bij traditionele werksoorten. Of het werk past, hangt af van interesse, vaardigheden, begeleiding en de concrete taak.

Daarnaast biedt digitaal werk de mogelijkheid voor een interessante nieuwe leerwerklijn voor mensen uit de Participatiewet die niet aangewezen zijn op beschut werk.

2

Is een praktijkverklaring op mbo-niveau 2 haalbaar voor mensen die eerder op niveau 1 functioneren?

Het leerwerktraject met Datafabryk duurt zes maanden, waarvan drie maanden leren en oefenen en drie maanden opdrachten uitvoeren. Het kan worden afgesloten met een praktijkverklaring op mbo-niveau 2 voor ICT-support; dat is geen volledig mbo-diploma. De praktijkgerichte aanpak en het leren op de werkvloer helpt deelnemers die theoretisch onderwijs moeilijk vinden.

3

Is er vooraf een instaptoets of selectie?

Inclusief Groep voert een selectiegesprek over motivatie, affiniteit met digitaal werk en benodigde vaardigheden. Ook de groepssamenstelling telt mee. De Digitale Werkbank kan helpen om vooraf te ontdekken welke taken iemand aanspreken en wat voor begeleiding nodig is.

4

Wat levert digitaal werk deelnemers op, ook als ze niet direct doorstromen?

Volgens de eerste praktijkervaringen draagt het traject bij aan zelfvertrouwen, motivatie, samenwerken en taalontwikkeling. Wedeka bereikt kandidaten die minder aansluiting vonden bij het bestaande aanbod. Deelnemers maakten na afloop bijvoorbeeld zelf een voorlichtingsvideo en helpen bij informatie-bijeenkomsten voor nieuwe kandidaten. Dat zijn waardevolle opbrengsten, maar betaalde uitstroom blijft een belangrijk doel.

5

Welke groepsgrootte en begeleiding zijn werkbaar?

Inclusief Groep en Wedeka kiezen voor een prikkelarme omgeving buiten de reguliere productie en kleine groepen van maximaal tien deelnemers. Wedeka begon met acht. Een trainer van Datafabryk verzorgt de lessen via een train-the-trainer aanpak; daarnaast is een begeleider vanuit het sociaal ontwikkelbedrijf betrokken. Persoonlijke leerdoelen, een passende groepssamenstelling en regelmatige evaluaties zijn belangrijk.

6

Wat kun je in de Digitale Werkbank doen? Kunnen er ook eigen opdrachten in?

In de gratis online oefenomgeving kunnen werknemers in ongeveer een half uur. Zelf opdrachten toevoegen staat nog niet standaard open; geïnteresseerde organisaties kunnen hierover contact opnemen met SBCM via info.sbcm@caop.nl. De oefenomgeving is bedoeld voor leden van Cedris en gemeenten.

7

Wat zijn de eerste resultaten van de het gebruik van de online oefenomgeving De Digitale Werkbank? Is er een verband tussen plezier, moeilijkheid en kwaliteit?

Ongeveer zestig werknemers van sociaal ontwikkelbedrijven namen actief deel. Vooral beeldtaken worden positief gewaardeerd; meer dan de helft van de deelnemende werknemers van sociaal ontwikkelbedrijven zou dit werk vaker willen doen.

8

Welke digitale werkzaamheden zijn op korte termijn het meest kansrijk?

PIP Advice identificeerde 24 digitale werkvormen en deelde die in naar perspectief op korte, middellange en lange termijn. Kansrijke voorbeelden zijn archieven digitaliseren en ordenen, objecten zoals putten en afvalbakken op straatbeelden herkennen en invoeren in kaartsystemen, websites op toegankelijkheid testen en digitale formulieren doorlopen op gebruiksproblemen.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines: richtlijnen voor digitale toegankelijkheid. Bij websites testen gaat het bijvoorbeeld om begrijpelijkheid, toetsenbordbediening en toegankelijkheid voor mensen met beperkingen. Andere kansen, zoals het beoordelen van rioolinspectiebeelden of het controleren van digitale bouwmodellen, vragen meer voorbereiding.

9

Willen opdrachtgevers betalen voor werk dat nu intern of door vrijwilligers wordt gedaan?

PIP Advice sprak onder meer met gemeenten, waterschappen, provincies en woningcorporaties. De gesproken organisaties stonden positief tegenover de mogelijkheid van uitbesteding aan sociaal ontwikkelbedrijven. Sommige taken blijven nu liggen, bijvoorbeeld omdat er onvoldoende mensen beschikbaar zijn. Voor archiefdigitalisering werd een gemeente genoemd die met vrijwilligers werkt en sneller vooruit wil.

Belangstelling is echter nog geen betaalde opdracht. Het helpt als de opdrachtgever gegevens, werkinstructies, gewenste kwaliteit en budget op orde heeft. Niet elke taak die nu intern of in het buitenland plaatsvindt, zal naar een sociaal ontwikkelbedrijf kunnen worden overgebracht.

10 Hoe vind je voldoende opdrachten? Zijn er meer partners dan Datafabryk?

Vier succesfactoren uit de marktverkenning zijn: verdeel het werk in kleinere taken, geef duidelijke instructies en training, begin met een kleinschalige proef om kwaliteit te tonen, en benut bestaande netwerken. Vooral contact met uitvoerende afdelingen voor archief, geo-informatie en data kan helpen. Inclusief Groep en Wedeka benadrukken bovendien dat organisaties zelf actief opdrachtgevers moeten benaderen.

11 Neemt AI dit digitale werk straks over?

AI kan werkzaamheden veranderen of overnemen, maar voor het ontwikkelen, trainen en controleren van specifieke modellen zijn vaak geannoteerde gegevens nodig. Het beoordelen van rioolbeelden werd als voorbeeld besproken: AI kan meer leren herkennen, maar passende gegevens en menselijke controle blijven relevant. De gesproken opdrachtgevers verwachten op korte termijn niet overal directe vervanging.

12 Hoe wordt onderzocht of digitaal werk duurzaam en inclusief is?

Andrea Ros (Universiteit Twente) onderzoekt de komende jaren hoe digitaal werk kan bijdragen aan duurzame inzetbaarheid en een inclusievere arbeidsmarkt. Zij kijkt naar ervaringen van werknemers, begeleiders, sociaal ontwikkelbedrijven en opdrachtgevers, onder meer via meelopen en interviews. De marktverkenning wordt afgerond en de opbrengsten worden met de sector gedeeld. De centrale vraag is hoe digitaal werk niet alleen opdrachten oplevert, maar ook ontwikkelkansen en passend betaald werk.